

Ingeburgerd!

Op eigen kracht participeren.

Voorwoord

Gemeenten krijgen vanaf juli 2021 een sleutelpositie in het realiseren van de inburgering. De ambitie van de zeven Westfriese gemeenten is om inburgeraars die zich in Westfriesland vestigen voldoende toe te rusten om mee te kunnen doen. Dit betekent dat er voor iedere inburgeraar een kwalitatief goed passende leer-en/of werkroute is, waarmee zij naar vermogen kunnen participeren en integreren in de samenleving. Ons doel is dat alle inwoners, dus ook inburgeraars, op eigen kracht verder kunnen. Zij voelen zich thuis, veilig, vitaal en gezond en kunnen meedoen in Westfriesland.

Het beleidskader dat voor u ligt gaat in op de manier waarop de zeven Westfriese gemeenten invulling willen geven aan de nieuwe wet inburgering en daarmee aan de participatie en integratie van inburgeraars. De nieuwe wet inburgering vraagt van gemeenten dat zij de regie pakken op het inburgeringaanbod en daarin vernieuwing aanbrengen die bijdraagt aan een geslaagde inburgering. Samen met de betrokken partners en inwoners willen wij vorm geven aan de uitvoering van dit beleidskader. Hierbij wordt aangesloten bij de leefwereld van de inburgeraar. Door goed samen te werken met betrokken partners kunnen we ervoor zorgen dat de inburgering integraal wordt opgepakt en alle inburgeraars mee kunnen doen. Het is aan ons allen om te komen tot een samenleving waar inburgeraars zich thuis voelen en zich kunnen ontwikkelen, zodat zij weer op eigen kracht kunnen participeren in Westfriesland.

Namens de zeven Westfriese gemeenten,

Wethouder Robert Tesselaar en wethouder Kholoud Al Mobayed
Bestuurlijk opdrachtgevers regionaal thema Inburgering

Samenvatting

In dit regionale beleidskader worden de kaders geschetst waarbinnen de zeven Westfrieze gemeenten de nieuwe Wet inburgering per 1 juli 2021 willen uitvoeren. Deze wet zorgt ervoor dat gemeenten regie krijgen over de voortgang van de inburgering. Gemeenten krijgen er diverse taken bij: zij bieden een passend aanbod aan leerroutes, nemen brede intakes af, stellen een persoonlijk inburgeringsplan op, gaan financieel ontzorgen en monitoren de voortgang van de inburgering.

De Westfrieze gemeenten bereiden gezamenlijk de nieuwe wet voor. Daarbij wordt zoveel mogelijk een gezamenlijke koers gevaren. Het bundelen van krachten biedt de beste garantie voor een integraal aanbod aan de inburgeraar. De Westfrieze gemeenten hebben acht regionale beleidsuitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de inrichting van het traject rondom de nieuwe wet inburgering kan worden vormgegeven. Bijvoorbeeld regionale uitvoering in combinatie met lokale activiteiten, de inzet van professionals en vrijwilligers en intensieve samenwerking met WerkSaam Westfriesland.

RadarAdvies heeft onderzoek gedaan naar de verschillende uitvoeringsscenario's voor uitvoering van de nieuwe wet. Voorgesteld wordt om het synthesescenario te kiezen, waarbij een regionaal inburgeringsteam tot stand wordt gebracht bij WerkSaam Westfriesland. De beleids- en uitvoeringsregie komen bij de gemeenten te liggen en de cliëntregie bij het regionale inburgeringsteam.

Om de beleidsuitgangspunten verder vorm te geven zijn beleidsdoelstellingen geformuleerd, onder andere gericht op participatie, klantervaring en de leerroutes. Door op deze doelstellingen te monitoren houden de gemeenten regie. Jaarlijkse voortgangsrapportages maken dat dit een lerend stelsel is, zodat continu gewerkt kan worden aan verbeteringen.

Gemeenten krijgen middelen om de nieuwe wet inburgering uit te voeren. Voorgesteld wordt om deze middelen regionaal te bundelen. Het gaat om middelen voor de invoering, uitvoering en inburgeringsvoorzieningen. Uitgangspunt is dat de uitvoering van de wet plaatsvindt binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

De gemeenteraden worden gevraagd in te stemmen met het regionale beleidskader inburgering. Daarbij zijn de belangrijkste punten:

1. Instemmen met de acht geformuleerde beleidsuitgangspunten voor de nieuwe wet inburgering:
 - regionaal beleidskader en uitvoering (o.a. gezamenlijke inkoop);
 - verbind regionale uitvoering met lokale activiteiten;
 - uitvoering door professionals en vrijwilligers;
 - werk en participatie: samen met WerkSaam intensiveren;
 - individueel casemanagement;
 - inburgering als een duurzame investering vraagt gedegen klantkennis aan de voorkant;
 - samenstellen leerroutes: inburgerings- en werk/participatieverplichtingen zijn integraal afgestemd op elkaar;
 - reële kosten.
2. Instemmen met het synthesescenario als uitvoeringsscenario van de nieuwe wet inburgering, waarin:
 - er een regionaal inburgeringsteam tot stand wordt gebracht bij WerkSaam Westfriesland, dat de brede intake afneemt, een persoonlijk inburgeringsplan (PIP) opstelt, maatschappelijke begeleiding biedt, financieel ontzorgt en de monitoring van

de voortgang van de inburgering uitvoert;
- beleids- en uitvoeringsregie bij de gemeenten komen te liggen en de cliëntregie bij het regionaal inburgeringsteam.

3. Instemmen met de geformuleerde beleidsdoelstellingen, gericht op:
 - participatie;
 - lokale verbinding;
 - klantervaring;
 - financiën;
 - brede intake / PIP;
 - B1 route;
 - onderwijsroute;
 - Z-route.

4. Instemmen met de regionale inzet van de Rijksmiddelen voor de invoering, uitvoering en inburgeringsvoorzieningen van de nieuwe wet inburgering, waarbij:
 - de middelen voor de invoering, totaal 422.323 euro, worden bestemd voor de voorbereiding van de nieuwe wet inburgering, zoals inkoop leerroutes, opzetten regionaal inburgeringsteam, inrichting beleid en processen;
 - De middelen voor de uitvoering, 1.705.013 euro (verdeeld over drie jaar) worden bestemd voor de werkzaamheden van het regionaal inburgeringsteam;
 - De middelen voor de inburgeringsvoorzieningen (nader te bepalen) worden deels bestemd voor taken van het regionaal inburgeringsteam (maatschappelijke begeleiding en inzet tolken) en deels bestemd voor overige voorzieningen (taalonderwijs en daarbij horende modules MAP, PVT en KNM);
 - De gemeenten op basis van een dienstverleningsovereenkomst bij de gemeenschappelijke regeling WerkSaam Westfriesland de uitvoering van de uitvoeringstaken inkopen.

5. Instemmen met de monitoring (jaarlijkse voortgangsrapportages, contractmanagement) en evaluatie (na vier jaar) van de voorgestelde uitvoering van de wet inburgering.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	6
2	Wet Inburgering per 1 juli 2021	7
2.1	Nieuwe taken	7
2.2	Leerroutes	8
2.3	Nieuwe taken en organisatorische vragen	9
3	Inburgeren in Westfriesland	10
3.1	Ambitie	10
3.2	Doelgroepen	10
3.3	Persona's	11
3.4	Omvang van de groep inburgeraars.....	12
3.5	Nieuwe taken in relatie tot bestaande taken.....	12
4	Beleidsuitgangspunten.....	13
5	Uitvoeringsscenario	17
5.1	Uitvoeringsscenario.....	17
5.2	Conclusie	18
6	Beleidsdoelstellingen.....	19
6.1	Beleidsdoelstellingen	19
6.2	Toelichting op de beleidsdoelstellingen	20
7	Financiële kader	22
7.1	Inkomsten (rijksmiddelen).....	22
7.1.1	Verantwoording van de inkomsten.....	23
7.1.2	Meeneemregeling	23
7.2	Uitgaven.....	24
7.2.1	Invoeringskosten	24
7.2.2	Uitvoeringskosten	24
7.3	Risico's	25
7.4	Conclusie	25
8	Monitoring/rapportages en beleidsevaluatie.....	26
8.1	Monitoring.....	26
8.2	Evaluatie	26
9	Bijlagen.....	28
9.1	Bijlage 1, Overzicht lokale aanbod naast het regionaal inburgeringsteam (RIT).	28
9.2	Bijlage 2, Haalbaarheidsonderzoek	34
9.3	Bijlage 3, Synthesecenario.....	34

1 Inleiding

“Inburgering op de schop”, hiermee kondigde minister Koolmees in juli 2018 de toekomstige veranderingen in het huidige inburgeringsstelsel aan. “Het huidige inburgeringsstelsel voldoet niet: inburgeraars doen te lang over hun inburgering en het stelsel prikkelt niet om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. De verbinding met participatie wordt onvoldoende gemaakt. De doorgaande lijn tussen de asielopvang en verdere inburgering bij gemeenten verloopt onvoldoende soepel. Inburgeraars zijn kwetsbaar op een vrije markt waar fraude voorkomt door instellingen die misbruik maken van de mogelijkheden die het leenstelsel ze biedt.”

Dit zijn de kernpunten van de Veranderopgave Inburgering die maken dat hervorming nodig is. Er moet een stelsel komen dat écht werkt. Daarom wordt elk aspect van het huidige inburgeringsstelsel herzien, zo stelt minister Koolmees. En dit heeft een enorme impact op gemeenten, want de gemeenten krijgen –anders dan in het huidige stelsel– een sleutelpositie in de nieuwe Inburgeringswet. De beoogde ingangsdatum van de nieuwe wet is 1 juli 2021. Dit maakt dat de ambtelijke Westfriese projectgroep inburgering zich al geruime tijd aan het voorbereiden is op de nieuwe rol van de gemeenten.

In het huidige stelsel is de inburgeraar zelf verantwoordelijk voor de inburgeringslessen en houdt de landelijke overheid toezicht op de kwaliteit van de taalscholen. In het nieuwe stelsel komt de regie op inburgering volledig bij de gemeente te liggen. En dat niet alleen, want de gemeente moet ook zorgen voor een passend aanbod qua inburgeringslessen. Er komen namelijk drie verschillende leerroutes die de gemeente moet aanbieden. Het doel hiervan is dat er voor elke inburgeraar een passende leerroute is om in te burgeren. En om een passend aanbod te kunnen doen, moet je de inburgeraar goed in beeld hebben. Dit wordt in het nieuwe stelsel ondervangen met een brede intake die de gemeente gaat uitvoeren. Daarnaast wordt de gemeente verantwoordelijk voor het financieel ontzorgen van vergunninghouders gedurende het eerste half jaar na huisvesting in de gemeente.

Taal in het huidige stelsel.

Opvallend was dat het niveau van de Nederlandse taal onder de vergunninghouders met wie gesproken is, over het algemeen onvoldoende is om een gesprek te voeren. Bij de meeste gesprekken was daarom een tolk uit het eigen netwerk aanwezig. Als iemand onvoldoende Nederlands spreekt om te communiceren, dan is het lastig om te participeren in de samenleving. Volgens sommige vergunninghouders komt het slechte begrip van de Nederlandse taal door de manier waarop zij de taal leren. Er wordt volgens hen te weinig aandacht besteed aan praktische taalvaardigheden. Het bellen van een huisarts is vaak al te lastig voor statushouders. Zo vertelde een gesprekspartner dat haar partner tijdens een telefoongesprek met de doktersassistent op de vraag “Wat is er aan de hand” aangaf dat hij geen problemen met zijn hand heeft. Deze gesprekspartner gaf dit aan om duidelijk te maken dat vergunninghouders onvoldoende worden voorbereid op het toepassen van de Nederlandse taal in de praktijk.

Volgens een Syrisch echtpaar is het leren van de Nederlandse taal als je 50 jaar of ouder bent te moeilijk. In Syrië ben je namelijk oud als je 50 bent, zo werd verteld.

Financieel beheer in het huidige stelsel

Na een jaar maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingenwerk zijn over het algemeen de basiszaken op orde. Het huis is ingericht, er is een zorgverzekering afgesloten, de nutsvoorzieningen zijn er, men staat ingeschreven bij de huisarts en tandarts, de kinderen gaan naar school, de ouders volgen inburgeringslessen en men weet de belangrijkste instanties binnen en buiten de gemeente te vinden. Na een jaar kunnen de meeste vergunninghouders echter nog niet zelfstandig officiële brieven interpreteren, belastingdiensttoeslagen aanvragen of wijzigen, kwijtschelding gemeentebelasting aanvragen, bijzondere bijstand aanvragen, et cetera. Er zullen ook vergunninghouders zijn die deze zaken nooit zelfstandig kunnen uitvoeren. Hierbij is het goed om te bedenken dat de Nederlandse maatschappij steeds digitaler wordt. Deze digitale werkwijze is ook voor sommige Nederlanders nog steeds moeilijk. Het verschil is wel dat autochtone Nederlanders gefaseerd in aanraking zijn gekomen met de invoering van de digitale werkwijze én dat zij een netwerk hebben van mensen die hen kunnen helpen. Vergunninghouders hebben vaak zo'n netwerk niet en worden in korte tijd geconfronteerd met verschillende digitale administratieve processen.¹

¹ Bron: plan van aanpak, verbeteren sociale en arbeidsparticipatie vergunninghouders, Drechterland 2020

2 Wet Inburgering per 1 juli 2021

In dit hoofdstuk staat beschreven wat de wijzigingen in de Wet Inburgering betekenen voor de gemeenten en welke vraagstukken gemeenten hebben om deze stelselwijziging in te voeren.

2.1 Nieuwe taken

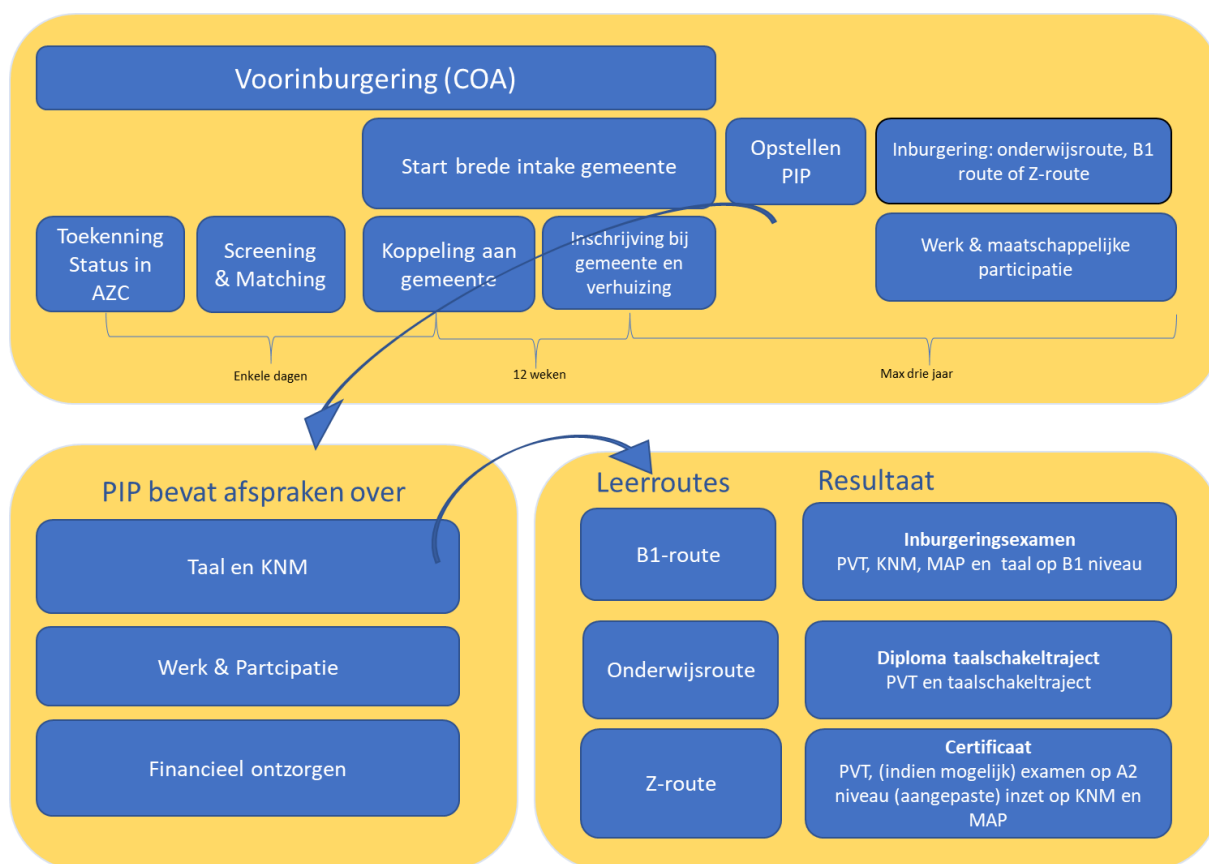
De nieuwe wet brengt veel nieuwe taken met zich mee. Om dit te verduidelijken gaan we eerst in op wat de uitvoering van de nieuwe wet van de gemeenten vraagt en op dat wat hiervan in Westfriesland op dit moment al georganiseerd is. In onderstaand schema (figuur 1) is het verschil weergegeven.

Nu	Nieuwe wet inburgering
<p>Taak gemeente</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maatschappelijke begeleiding 2. Participatieverklaringstraject (PVT) <p>Werk en participatie ihkv van participatiewet</p> <p>Inburgeraar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zelf verantwoordelijk voor inkoop taalscholing 	<p>Taak gemeente</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brede intake 2. Persoonlijk inburgeringsplan 3. Maatschappelijke begeleiding 4. Financiële ontzorgen 5. Leerroutes met taalscholing en inburgering (PVT, MAP, KNM) en werk/participatie 6. Monitoren voortgang inburgering 7. Inkoop en kwaliteitsbewaking leerroutes

Figuur 1: weergave van de rol van de gemeente in het huidige stelsel en in het nieuwe stelsel

Een nieuwe taak voor gemeenten is de regierol. De wetwijziging geeft gemeenten de regie over de individuele voortgang van de inburgeraar en over het inburgeringsaanbod wat gedaan wordt aan de inburgeraar. Deze rol hebben gemeenten op dit moment niet. Nieuwe taken die voortvloeien uit deze regierol zijn enerzijds: het aanbieden van verschillende leerroutes aan de inburgeraar, het monitoren van de voortgang en het handhaven en sanctioneren in het kader van de wet. De inburgeraar heeft drie jaar de tijd om het inburgeringsexamen te halen. De gemeenten volgt en begeleidt de inburgeraar gedurende eenzelfde periode. Het Rijk/Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) beoordeelt het halen van het inburgeringsexamen. Tegelijkertijd worden gemeenten verantwoordelijk voor de inkoop van de leerroutes en de kwaliteitscontrole van het inburgeringsaanbod/de verschillende leerroutes.

In figuur 2 wordt het traject dat een inburgeraar moet doorlopen in de nieuwe Wet Inburgering schematisch weergegeven. De gemeente heeft de regie vanaf de start van de brede intake. Dit is een brede uitvraag om de inburgeraar goed in beeld te krijgen. Vervolgens stelt de gemeente in samenwerking met de inburgeraar een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) op. Hierin worden afspraken gemaakt over de thema's inburgering, participatie, ontzorgen en begeleiding. Ook wordt in het PIP een afspraak gemaakt over de leerroute die de inburgeraar gaat volgen.

Figuur 2: fasen van het nieuwe inburgeringsstelsel 2021

2.2 Leerroutes

In het nieuwe inburgeringsstelsel komen drie verschillende leerroutes die door de gemeenten moeten worden aangeboden:

- *Reguliere inburgeringsroute (B1 route)*

De reguliere inburgeringsroute is gericht op het beheersen van de Nederlandse taal op B1 niveau. Dit is één taalniveau hoger dan het vereiste taalniveau in het huidige inburgeringsstelsel.

- *Onderwijsroute*

Binnen de onderwijsroute volgen inburgeraars, voordat zij mogen instromen in een opleiding, op MBO2-niveau of hoger, een schakelvoorziening. Dit is een programma van 1,5 à 2 jaar van het op niveau brengen van de benodigde vaardigheden. Zo is er naast taallessen Nederlands (gericht op B1 of B2 niveau) in de schakelvoorziening aandacht voor andere vakken en vaardigheden, zoals rekenen, Engels, computervaardigheden en competenties die relevant zijn voor instroom op de arbeidsmarkt (oriëntatie op beroepen, assertiviteit en initiatief nemen). Toegang tot de schakelvoorziening is op het gebied van beheersing van de Nederlandse taal drempelloos (er is geen minimum taaleis). Een inburgeraar heeft binnen de Onderwijsroute voldaan aan de inburgeringsplicht wanneer deze een diploma MBO2 of hoger heeft behaald en heeft voldaan aan het Participatieverklaringstraject (PVT).

- *Z-route*

Voor inburgeringsplichtigen bij wie tijdens de intake wordt vastgesteld dat zij zeer veel moeite zullen hebben met het leren van de Nederlandse taal en de verwachting is dat zij het A2-taalniveau niet zullen halen binnen de reguliere route, is er een route waarin zelfredzaamheid centraal staat: de Z-route. Deze route is gericht op het verkrijgen van praktische (taal)kennis.

Financieel ontzorgen

Naast het aanbieden van een passende leerroute om in te burgeren, worden de gemeenten ook verantwoordelijk voor het financieel ontzorgen van vergunninghouders. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente van vergunninghouders gedurende de eerste zes maanden, vanaf het moment van huisvesting in de gemeente, de vaste lasten inhoudt op de uitkering en begeleidt richting financiële zelfredzaamheid.

Inburgeringsmodules om Nederland te leren kennen

Verder worden de gemeenten verantwoordelijk voor het aanbieden van drie trajecten die gericht zijn op het participeren in de Nederlandse maatschappij: het participatieverklaringstraject (PVT), Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM) en de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP). De gemeenten hebben tot nu toe alleen ervaring met het aanbieden van het PVT, omdat dit in het huidige inburgeringsstelsel sinds 1 oktober 2017 een taak is van de gemeenten.

2.3 Nieuwe taken en organisatorische vragen

De nieuwe taken roepen allerlei organisatorische vragen op voor gemeenten. Welke taken voeren we zelf uit? Welke taken kunnen we beter door anderen laten uitvoeren? Biedt een regionale schaal of lokale schaal het meeste perspectief op het realiseren van een passend aanbod? Hoe brengen we de inhoudelijke vernieuwing in waar inburgeren en participeren/werken hand in hand gaan? In de volgende hoofdstukken beantwoorden we deze vragen voor de regio Westfriesland.

3 Inburgeren in Westfriesland

In dit hoofdstuk staat beschreven met welke ambitie de Westfriese gemeenten de Wet Inburgering wensen uit te voeren. Daarnaast worden de doelgroepen inzichtelijk gemaakt.

3.1 Ambitie

De zeven Westfriese gemeenten hebben de volgende gezamenlijke ambitie:

“Aan iedere inburgeringsplichtige, met ingang van de Nieuwe wet inburgering, een kwalitatief goed passende leer-werkroute bieden, waarmee hij/zij integreert en participeert naar vermogen in de Westfriese samenleving.”

In deze ambitie staat het bieden van een ‘kwalitatief goed passende leer-werkroute’ centraal. Een ‘kwalitatief goed passende leer-werkroute’ biedt de inburgeringsplichtige een onderling samenhangend aanbod waarmee de inburgeraar op een bij hem/haar passend niveau:

- Taalvaardigheden verwerft om zich in de Nederlandse maatschappij te kunnen handhaven en te kunnen participeren;
- Sociale zelfredzaamheid verwerft om in de Nederlandse maatschappij te kunnen participeren;
- Economische zelfredzaamheid verwerft door arbeidsparticipatie en door kennis en begrip van het Nederlandse stelsel.

De Westfriese gemeenten zetten in op het integraal verbinden van inburgering en participatie/werk in trajecten die maximaal drie jaar beslaan. Een soepel verlopende klantreis voor de inburgeraar, waarbij de inburgeraar de meest optimale route naar werk/participatie en inburgering bewandelt, is bij het inrichten van de uitvoering en bij het maken van keuzes een belangrijke leidraad voor de gemeenten.

3.2 Doelgroepen

Voor het inrichten en inkopen van de leerroutes die de gemeenten moeten aanbieden, is het belangrijk om te weten wat de grootte is van de groep inburgeraars. Voordat we hier iets over zeggen, is het aanbrengen van onderscheid binnen deze groep noodzakelijk. De groep inburgeraars bestaat namelijk uit vergunninghouders² en overige migranten³.

De nieuwe taken van de gemeenten zoals beschreven in dit document zijn vooral gericht op vergunninghouders. De rol die de gemeenten gaan krijgen voor de gezinsmigranten en overige migranten is beperkter. Bij de twee laatstgenoemde groepen wordt een brede intake afgenomen en op basis hiervan wordt een Plan Inburgering en Participatie (PIP) opgesteld. De gemeente brengt een advies uit over de te volgen inburgeringsroute en houdt voortgangsgesprekken. Overige migranten krijgen geen leerroute via de gemeenten en geen maatschappelijke begeleiding aangeboden. De taalscholing kopen zij zelf in eventueel via een lening. Voor het landen in de Nederlandse samenleving wordt verondersteld dat ze dit regelen vanuit hun eigen netwerk.

² Vergunninghouders: Een asielzoeker die als vluchteling wordt erkend, krijgt de asielstatus. Hij/zij wordt ook wel statushouder, asielmigrant of vergunninghouder genoemd (betekenen hetzelfde). Statushouders hebben een verblijfsvergunning en mogen een opleiding volgen en werken in Nederland

³ Overige migranten: Gezinsmigranten, personen die hier voor gezinshereniging of gezinsvorming zijn, bijvoorbeeld omdat zij een Nederlandse echtgeno(o)t(e) of partner hebben én geestelijk bedienaren en vreemdelingen met een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk humanitair verblijfsdoel, zoals bijvoorbeeld voortgezet verblijf nadat zij eerder een verblijfsvergunning voor een tijdelijk doel hadden.

WESTFRIESLAND

De taken en rollen zijn hieronder schematisch per doelgroep weergegeven.

Taak:	Uitvoering door:		Doelgroep:	
	Gemeenten	DUO	Vergunninghouders	Overige migranten
Brede intake	✓	✗	✓	✓
Opstellen PIP	✓	✗	✓	✓
Aanbod Maatschappelijke begeleiding	✓	✗	✓	✗
Financieel ontzorgen	✓	✗	✓	✗
Monitoren voortgang PIP en leerroute	✓	✗	✓	✓
Aanbod en financiering leerroute, MAP en PVT	✓	✗	✓	✗
Aanbod MAP en PVT	✓	✗	✗	✓
Lening voor leerroute, MAP en PVT	✗	✓	✗	✓

3.3 Persona's

Vergunninghouder:

Eritrese man (50) en vrouw (45) met 5 inwonende kinderen. Gezin heeft veel familie verloren in Eritrea. Man heeft basisschool afgerond. Vrouw is analfabeet. Ze wil heel graag leren maar kan zich slecht concentreren. Hebben voornamelijk contact met oud landgenoten. Vinden het moeilijk om Nederlands te leren en in contact te komen met burens.

Overige migrant:

55 jarige hoogopgeleide man uit Australië. Woont samen met zijn 55 jarige Nederlandse en hoogopgeleide vrouw. Man spreekt Engels en heeft een baan in zijn eigen vakgebied.

Vergunninghouder:

35 jarige hoogopgeleide vrouw uit Syrië samenwonend met haar man en 2 kinderen. Heeft de wens om in Nederland haar beroep van arts te gaan vervullen. Hebben diverse contacten in hun woonplaats.

Vergunninghouder:

35 jarige Syrische alleenwonende man. Vrouw en 2 minderjarige kinderen kunnen elk moment als nareizigers in Nederland bij de man komen wonen (gezinshereniging). Man heeft in land van herkomst een MBO opleiding afgerond en heeft een netwerk in zijn omgeving opgebouwd. Man is gestart met inburgeringstraject. Het is nog niet gelukt om werk te vinden.

Overige migrant:

40 jarige vrouw uit Rusland. Heeft middelbare school afgerond. Nederlandse Partner heeft een eigen akkerbouwbedrijf. Vrouw heeft middelbare school afgerond. Heeft goed taalgevoel en werkt nog niet.

Vergunninghouder:

18 jarige voormalig AMV-er uit Eritrea. Woont zelfstandig en heeft gezinshereniging voor zijn ouders en broertje aangevraagd. Zit in een internationale schakelklas. Voelt zich erg eenzaam en heeft nog weinig contacten.

3.4 Omvang van de groep inburgeraars

Het Rijk stelt ieder half jaar een taakstelling vast voor het aantal te huisvesten vergunninghouders per gemeente, naar rato van het inwoneraantal. Deze taakstelling gaat in het nieuwe inburgeringsstelsel ook bepalen voor hoeveel inburgeringstrajecten de gemeenten verantwoordelijk worden. Sinds de piek in 2015 is het aantal asielaanvragen landelijk gedaald. Dit is ook terug te zien in de taakstellingen in Westfriesland. Waar de taakstelling voor alle Westfriesse gemeenten samen in 2016 nog 535 vergunninghouders groot was, gaat het in 2019 en 2020 om 150 vergunninghouders. In figuur 3 zijn de aantallen per gemeente voor 2020 weergegeven.

Gemeente	Taakstelling 1 ^e helft 2020	Taakstelling 2 ^e helft 2020	Taakstelling totaal
Drechterland	7	8	15
Enkhuizen	6	7	13
Hoorn	23	27	50
Koggenland	8	9	17
Medemblik	14	17	31
Opmeer	4	5	9
Stede Broec	7	8	15
Totaal	69	81	150

Figuur 3: taakstelling huisvesting vergunninghouders 2020

Het werkelijke aantal inburgeraars is lager dan de aantallen gebaseerd op de huisvestingstaakstelling die genoemd worden in figuur 3. Dit komt doordat de inburgeringsplicht alleen geldt voor mensen tussen de 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd. Daarnaast is uit landelijk onderzoek⁴ gebleken dat 70% van de te huisvesten vergunninghouders inburgeringsplichtig is, omdat een deel van de personen die gehuisvest wordt kinderen zijn. Voor 2020 gaat het dus, uitgaande van een taakstelling van 150 personen, om 105 inburgeringsplichtige vergunninghouders verdeeld over Westfriesland.

Landelijk wordt ervan uitgegaan dat het aandeel overige inburgeringsplichtigen (gezinsmigranten en overige migranten) even hoog is als het aantal vergunninghouders. Met andere woorden ook hier is de verwachting dat de gemeenten voor 105 personen een brede intake en PIP moeten uitvoeren en het inburgeringstraject monitoren.

3.5 Nieuwe taken in relatie tot bestaande taken.

Er komen tal van nieuwe taken bij, maar er zijn ook taken die onveranderd blijven. Een voorbeeld van een taak die hetzelfde blijft, is het huisvesten van vergunninghouders in de gemeente zoals in de vorige paragraaf is besproken. Ook is er een breed scala aan lokale voorzieningen die bijdragen aan inburgering die door de gemeente wordt aangeboden. Soms gaat het om algemene lokale voorzieningen die ingezet worden. Hierbij kan worden gedacht aan de bijzondere bijstand. Tevens zijn er specifieke voorzieningen gericht op inburgering, zoals taalmaatjes. Dit aanbod staat naast hetgeen de gemeente moet aanbieden in het kader van de nieuwe wet en heeft een ondersteunende werking op het inburgeringstraject en het participeren in onze samenleving. Het handhaven van het lokale aanbod blijft ook na de invoering van nieuwe stelsel van belang. Wel kan er gekeken worden hoe de lokale activiteiten in grotere samenhang gebracht kunnen worden met de taken in het kader van de nieuwe wet zodat inburgeraars effectief kunnen inburgeren. In bijlage 1 vindt u een overzicht van het huidige lokale inburgeringsaanbod per gemeente.

⁴ Bron: Rapport Veldonderzoek kosten nieuw inburgeringsstelsel van Andersson, Elffers en Felix, in opdracht van VNG en Ministerie van SZW.

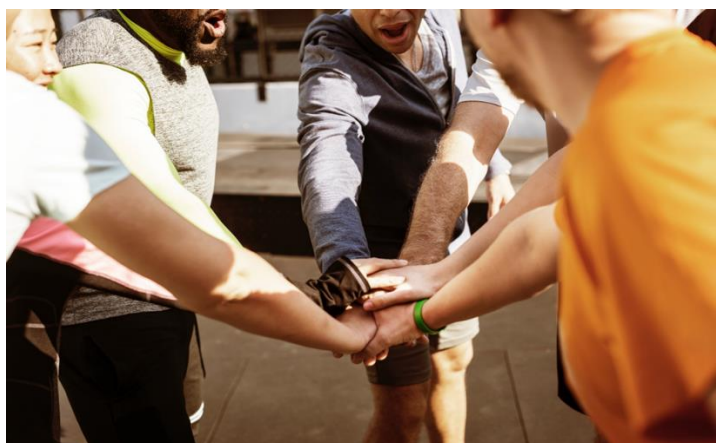
4 Beleidsuitgangspunten

In dit hoofdstuk staan de beleidsuitgangspunten geformuleerd op basis waarvan de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering verder ingericht zal worden. De beleidsuitgangspunten zijn vanuit de ambitie uit hoofdstuk 3.1 geformuleerd. Via het bestuurlijk overleg Madivosa van 4 juni 2020 hebben de colleges van de zeven Westfriese gemeenten ingestemd met deze beleidsuitgangspunten.

1. Regionaal beleidskader en uitvoering (o.a. gezamenlijke inkoop)

De Westfriese gemeenten bereiden gezamenlijk de nieuwe wet inburgering voor. Het uitgangspunt voor de gemeenten is om zoveel mogelijk een gezamenlijke koers te varen bij de uitvoering van de nieuwe wet inburgering. Gezien de diversiteit in doelgroep, de wens om een passend aanbod te realiseren in combinatie met de geringe individuele aantallen per gemeente wordt voor deze regionale samenwerking gekozen. Het bundelen van krachten en capaciteit biedt de beste garantie voor een integraal aanbod aan de inburgeraar. Een gezamenlijk afgestemd beleidskader geeft uitwerking aan deze wens.

De gezamenlijke werkwijze inburgering is een onderdeel van het Pact van Westfriesland 7.1.

De gemeenten realiseren een regionaal aanbod van leerroutes, meteen programma van eisen zodat beleidsgestuurde inkoop plaats kan vinden. In het op te stellen programma van eisen krijgen de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van de gemeenten een plek.

De Westfriese gemeenten realiseren een regionaal aanbod van leerroutes op basis van meerjarige afspraken. De aard van de afspraken wordt nader uitgewerkt in de te sluiten overeenkomsten met aanbieders. Hierbij is te denken aan: financiering, personele inzet en de beïnvloedbaarheid van kosten en resultaten voor de individuele gemeenten.

2. Verbind regionale uitvoering met lokale activiteiten

Voor de gemeente is het belangrijk dat de inburgeraar 'landt' in de gemeente waar hij zich vestigt. Dit betekent dat in elke inburgeringsroute oog voor een lokaal component gewenst is. Het lokale component gaat over de participatie en zorg. Het betreft bijvoorbeeld de inzet van lokale vrijwilligers, de inzet van het lokale welzijnswerk of de bibliotheek en de inzet van het wijkteam. Regionale uitvoering van de nieuwe wet inburgering is te allen tijde op onderdelen verbonden met lokale uitvoering.

Quote coach: "Doordat we al in het AZC kennismaken de statushouder, zijn we voorafgaand aan de huisvesting al op de hoogte van wat er bij de cliënt speelt en welke begeleiding er nodig is. Zodoende kunnen we direct na aankomst in de gemeente al zorgen voor doorverwijzing naar lokale initiatieven zoals een taalmaatje of de formulierenbrigade."

3. Uitvoering door professionals en vrijwilligers

Quote
vergunninghouder:
"Contact met
Nederlandsprekende
vrijwilligers uit de
gemeente is erg
belangrijk."

Professionals en vrijwilligers leveren een eigenstandige bijdrage aan het inburgeren. De inburgeraar is gebaat bij professionaliteit en continuïteit in de begeleiding. Tegelijkertijd is volledig professionaliseren van de inburgeringstrajecten geen begaanbare route vanwege de hoge begeleidingsintensiteit die vaak nodig is. De gemeenten maken een onderscheid tussen de taken die door professionals en vrijwilligers uitgevoerd worden in het kader van de nieuwe wet inburgering.

De taken van professionals zijn taken die bijdragen aan continuïteit van het inburgeringstraject en die cruciaal zijn voor de voortgang van het inburgeringstraject. Ten opzichte van de huidige situatie kan dit betekenen dat er een verschuiving van taken plaatsvindt tussen professionals en vrijwilligers. De taken van vrijwilligers concentreren zich op: het 'landen' en participeren in de lokale samenleving, basisvaardigheden voor het deelnemen aan de Nederlandse maatschappij en het extra oefenen van taalvaardigheid. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het inschrijven op school, bij een huisarts en kennismaken met het sportaanbod en bibliotheek. Een nadere taakafbakening tussen waar professionele ondersteuning op gewenst is en wat door vrijwilligers geboden kan worden is een onderdeel van het voorbereidingstraject op de nieuwe wet inburgering.

4. Werk en participatie: samen met de WerkSaam intensiveren

De nieuwe wet inburgering beoogt een grotere verwevenheid tot stand te brengen tussen inburgeren en maatschappelijk participeren door werk/onderwijs/participatie omdat zo snel mogelijk volwaardig participeren de beste vorm van integratie in de samenleving is. Voorkomen moet worden dat inburgeraars onevenredig lang uitkeringsafhankelijk blijven.

"Een van de statushouders zei tijdens het interview dat werk in Nederland op nummer 1 staat, terwijl in Syrië de familie op die plaats staat. Daarna vroeg de onderzoeker waarom in Nederland werk op de eerste plaats staat? Hierop antwoordde hij: "om eerlijk te zijn draait het hele leven om werk en geld. Dus ik ben ervan overtuigd dat werken de mensen status zal geven en ook in de toekomst rust zal creëren".¹

De uitvoering van de Participatiewet en de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) zijn in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) WerkSaam Westfriesland belegd. Gezien de samenhang in deze taken met de taken van de Wet Inburgering wordt WerkSaam intensief bij de uitvoering van de nieuwe wet inburgering betrokken. Een sterke rol van WerkSaam in de uitvoering van de nieuwe wet inburgering doet recht aan het uitgangspunt van de gemeenten om verbinding aan te brengen tussen inburgering en werk/participatie.

De taken die WerkSaam uitvoert in het kader van de Participatiewet en de WEB vertonen overeenkomsten en raakvlakken met de nieuwe taken die gemeenten krijgen in het kader van de nieuwe wet inburgering. Het gaat hier bijvoorbeeld om het uitvoeren van de brede intake, het opstellen van een PIP en het bewaken van de voortgang van het PIP. De huidige professionals van WerkSaam voeren overeenkomstige taken uit, zoals: het inschatten van iemands mogelijkheden, dit omzetten naar een persoonlijk actieplan en de voortgang monitoren door begeleiding. Een rechtstreeks raakvlak in taakuitoefening zit in de taken die WerkSaam uitvoert in de begeleiding naar werk van uitkeringsgerechtigden. WerkSaam heeft ervaring en expertise opgebouwd met de begeleiding van statushouders naar (vrijwilligers)werk.

Ook verstrekt WerkSaam namens de gemeenten de bijstandsuitkeringen, aan een aanzienlijk deel van de inburgeraars. Een andere nieuwe taak voor gemeenten wordt het inhouden van vaste lasten op de uitkering en deze doorbetalen gedurende een periode van zes maanden aan de betreffende instanties (o.a. zorgverzekeraar, nutsbedrijven). Uit de huidige taken van WerkSaam volgt dat zij deze nieuwe taak voor hun rekening kunnen nemen, omdat WerkSaam de partij is die de uitkeringen verstrekt.

5. Individueel casemanagement

Inburgeraars hebben met verschillende instanties/afdelingen en regelingen te maken: zoals de inburgeringsplicht en de eisen die de Participatiewet stelt met betrekking tot participatie/werk (via WerkSaam), de verstrekking van bijzondere bijstand, schuldhulpverlening en de inzet van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (via de lokale teams van de gemeenten).

Gezien de veelheid van partijen waarmee de inburgeraar te maken heeft, is een beleidsuitgangspunt voor de gemeenten, het inrichten van individueel casemanagement (één inburgeraar/één gezin, één plan) gedurende het volledige inburgeringstraject zodat de inburgeraar een aanspreekpunt heeft voor alle onderdelen van het inburgeringstraject. Dit aanspreekpunt heeft kennis van de persoonlijke situatie van de inburgeraar en de doelstellingen van het inburgeringstraject. De individuele casemanager bewaakt ook de klantreis van de inburgeraar.

Een tweede reden voor individueel casemanagement komt voort uit de in het voorbereidingstraject opgestelde klantreis. Er is gesproken met uitvoerders en inburgeraars en nagegaan welke onderdelen soepel verlopen en waar verbeteringen mogelijk zijn. Op dit moment is er nog sprake van een integrale samenhang voor de inburgeraar tussen verschillende trajectonderdelen (zoals maatschappelijke begeleiding, taal, werk). Individueel casemanagement zorgt voor een soepele klantreis.

Een derde reden voor individueel casemanagement is dat inburgeraars vaak op meerdere momenten dezelfde informatie moeten leveren. Individueel casemanagement kan bijdragen, mits aangevuld met afspraken over informatieoverdracht naar andere partijen, aan het verminderen van de uitvraag.

Quote vergunninghouder: *"Het is fijn om al kennis te hebben gemaakt mijn coach voordat ik in de gemeente kwam wonen. Er zijn zoveel nieuwe dingen die ik moet leren en weten; het is fijn om dan al iemand te kennen die me vanaf het eerste moment op weg helpt."*

Aangezien de omstandigheden van de inburgeraar zullen veranderen en er wijzigingen ten opzichte van het PIP gemaakt zullen worden zullen de individuele trajecten ook gemonitord worden door de casemanager (voortgangsgesprekken in de nieuwe wet inburgering). Regie en monitoring op inburgering is noodzaak.

Quote coach: "De Brede Intake is een goede stap in de richting om de statushouder in een vroeg stadium goed te leren kennen zodat de meest passende leerroute kan worden gekozen."

6. Inburgering als een duurzame investering, vraagt gedegen klantkennis aan de voorkant

De inburgeringsroutes moeten leiden tot optimale participatie van inburgeraars in de Westfriese samenleving. De gemeenten werken preventief en zetten in op het voorkomen en escaleren van problematiek. Om dit te bereiken wordt er geïnvesteerd in de kop van het proces zodat een goede inschatting van de mogelijkheden gemaakt wordt. Aansluitend wordt een passende leerroute aangeboden. Gedegen klantkennis wordt vergaard via de brede intake en vastgelegd in het PIP op maat. Inburgering en participatie/werk worden in een zo vroeg mogelijk stadium integraal verbonden.

7. Samenstellen leerroutes: inburgerings- en werk/participatieverplichtingen zijn integraal afgestemd op elkaar

Er komen drie verschillende leerroutes (zie ook hoofdstuk 2.2). Voor elke leerroute wordt er door de gemeenten een integraal, afgestemd aanbod gerealiseerd waarbij de verschillende elementen niet volgtijdelijk, maar gelijktijdig in onderlinge afstemming aangeboden worden. De gemeenten hechten veel waarde aan deze integraliteit en maatwerk voor de inburgeraar. Praktisch betekent het dat taalscholing en werk/vrijwilligerswerk zo georganiseerd wordt dat aan beide trajecten in dezelfde periode deelgenomen kan worden. De elementen versterken elkaar hierdoor.

8. Reële kosten

De ambities en beleidsuitgangspunten van de gemeenten worden in evenwicht gebracht met de bijdragen die de gemeenten ontvangen van het Rijk voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering. De uitvoering vindt plaats binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen.

5 Uitvoeringsscenario

Op basis van de regionale uitgangspunten is onderzoek gedaan naar hoe de Westfrieze gemeenten de nieuwe taken het meest efficiënt kunnen gaan uitvoeren. In dit hoofdstuk staat het zogenoemde uitvoeringsscenario beschreven.

5.1 Uitvoeringsscenario

Voor de mogelijke uitvoeringsscenario's is onderzoeksbureau RadarAdvies gevraagd om onderzoek te doen. Voor dit onderzoek is er onder andere een gespreksronde langs bestuurders, leidinggevenden en beleidsmedewerkers van de zeven Westfrieze gemeenten en GR WerkSaam Westfriesland geweest. Ook hebben klantreissessies plaatsgevonden met verschillende groepen inburgeraars. Een volledige beschrijving van het onderzoek vindt u in bijlage 2. Op basis van de verkregen input zijn drie mogelijke uitvoeringsscenario's beschreven door RadarAdvies:

- Opplusscenario: de gemeenten gaan individueel de nieuwe taken uitvoeren;
- Integratiescenario: er komt een regionaal team met specialisten inburgering;
- Uitbestedingscenario: de nieuwe taken worden belegd bij GR WerkSaam.

Deze verschillende uitvoeringsscenario's zijn door de bestuurders en ambtenaren getoetst en gewogen op uiteenlopende aspecten. Hieruit zijn gemiddelde scores naar voren gekomen per scenario. Het opplusscenario kreeg de laagste score. Het integratie- en uitbestedingscenario scoorden nagenoeg gelijk. Op basis van deze uitslag en de wens van de bestuurders, is een vierde scenario uitgewerkt⁵. Dit scenario bevat onderdelen van zowel het integratie- als uitbestedingscenario en heeft de klantreis als uitgangspunt. Dit scenario wordt het synthese-scenario genoemd. De bestuurders van de Westfrieze gemeente hebben aangegeven dat dit scenario richtinggevend mag zijn voor de verdere voorbereiding op de nieuwe wettelijke taken⁶. Hieronder worden de contouren geschetst van het zogeheten synthese-scenario:

Het synthese-scenario

Het synthesescenario voorziet in de totstandkoming van een regionaal inburgeringsteam (RIT). Hiermee wordt de basis gelegd voor een effectieve en efficiënte uitvoering van de nieuwe inburgeringswet. De nieuwe wet inburgering beoogt een grotere samenhang tot stand te brengen tussen inburgering en werk/participatie. Daarmee hebben de taken die voortvloeien uit deze nieuwe wet raakvlakken met de Participatiewet, die door WerkSaam Westfriesland wordt uitgevoerd. Hierdoor is er een structuur (werkwijze, applicaties, kennis, vaardigheden, etc) aanwezig in de regio Westfriesland waar voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de nieuwe wet inburgering bij aangesloten kan worden.

Het regionaal inburgeringsteam werkt voor de zeven Westfrieze gemeenten gezamenlijk binnen de regionale beleidskaders. De voordelen van een regionaal inburgeringsteam zijn gelegen in de grote herkenbaarheid voor de inburgeraar (één loket, eenvoudige klantreis), de opbouw en doorontwikkeling van expertise omtrent inburgering en het verminderen van de kwetsbaarheid van solofuncties. Het synthese-scenario belegt de beleidsregie en de uitvoeringsregie bij de gemeenten. De individuele cliëntregie ligt bij het regionale inburgeringsteam. Bij de uitvoering van taken werken de medewerkers van het RIT samen met lokale organisaties.

⁵ Madivosa van 7 november 2019

⁶ Madivosa van 2 juli 2020

De kenmerken van het synthesescenario zijn:

1. Het synthese-scenario laat ruimte voor het voortzetten van lokale activiteiten die momenteel bijdragen aan de inburgering (zie bijlage 3). Bij een verdere uitwerking van het synthesescenario kan elke gemeente individueel via beleidsgestuurde contractfinanciering de huidige activiteiten in sterkere mate verbinden met activiteiten die regionaal uitgevoerd worden (beleidsuitgangspunt 2 en 3)
2. De gemeenten behouden de beleidsregie. Dit regionale beleidskader biedt gemeenten de mogelijkheid om doelstellingen en prioriteiten aan te geven en de verhouding regionaal/lokaal nader uit te werken (beleidsuitgangspunten 2 en 4).
3. De gemeenten houden de uitvoeringsregie, op twee manieren:
 - a. Via een nog op te stellen dienstverleningsovereenkomst met de GR WerkSaam maken de gemeenten afspraken over de doelstellingen, de wijze van uitvoering van het regionaal inburgeringsteam en de rapportages over de voortgang van de inburgering per gemeente. In de dienstverleningsovereenkomst kunnen afspraken staan over de financiële middelen die elke gemeente ter beschikking stelt voor regionale uitvoering (beleidsuitgangspunten 4 en 7).
 - b. Het contractmanagement van de dienstverleningsovereenkomst en de leerroutes kan bij de regionale projectgroep inburgering komen te liggen.
4. Het synthesescenario biedt de inburgeraar: een helder aanspreekpunt, individueel casemanagement en afstemming op de verschillende onderdelen van het inburgeringstraject via het regionaal inburgeringsteam (beleidsuitgangspunt 5 en 6).
5. Mogelijke efficiencywinst in de uitvoering doordat klantbegeleiding op inburgering en participatiewet samengebracht kan worden en dit voor de inburgeraar minder frequente uitvaart oplevert (beleidsuitgangspunt 5).
6. Het synthese scenario is uitvoerbaar binnen de te ontvangen rijksmiddelen (zie hoofdstuk 7).

5.2 Conclusie

In het eerste onderzoek heeft RadarAdvies drie uitvoeringsscenario's verkend waarmee de Westfriese gemeenten uitvoering te kunnen geven aan de taken die voortvloeien uit de nieuwe wet inburgering: het oplusscenario, het integratiescenario en het uitbestedingscenario. Naar aanleiding van de uitkomsten van dit onderzoek hebben de bestuurders verzocht een vierde scenario uit te werken, met elementen van het integratie- en het uitbestedingscenario: het synthesescenario.

In het synthesescenario krijgt de manier waarop er regionaal samengewerkt kan worden gestalte in de vorm van een RIT. Op deze manier wordt kwetsbaarheid verkleind en de mogelijkheden van doorontwikkeling vergroot. De gemeenten behouden beleids- en uitvoeringsregie en de verbinding met lokale activiteiten. Daarnaast kan de uitvoering op efficiënte, klantvriendelijke en integrale wijze worden vormgegeven binnen het beschikbare budget van het Rijk. Doordat de nieuwe wet inburgering als doelstelling heeft om meer samenhang tot stand te brengen met werk en participatie hebben de inburgeringstaken raakvlakken met de Participatiewet. Deze wordt namens de zeven Westfriese gemeenten door WerkSaam Westfriesland uitgevoerd. Hierdoor is er een bestaande (uitvoerings)structuur aanwezig waarvoor een efficiënte en effectieve uitvoering van de nieuwe wet inburgering bij aangesloten kan worden. Nauwe samenwerking met WerkSaam Westfriesland ligt dan ook voor de hand (beleidsuitgangspunt 4). Dit kan door het RIT, middels een nog nader op te stellen dienstverleningsovereenkomst, bij WerkSaam Westfriesland onder te brengen.

6 Beleidsdoelstellingen

Op basis van de beleidsuitgangspunten uit hoofdstuk 4 zijn er beleidsdoelstellingen geformuleerd.

6.1 Beleidsdoelstellingen

Doelstellingen Veranderopgave Inburgering West Friesland	
Randvoorwaarden Inburgering	Proces Inburgering
<p>Participatie</p> <p>Na 6 maanden is 75% van de inburgeraars in staat om hun financiën te beheren</p>	<p>Brede intake/ PIP</p> <p>Gedurende het eerste jaar komt 80% van de inburgeraars in aanraking met werk</p>
<p>Lokale verbinding</p> <p>80% van de inburgeraars participeert lokaal</p>	<p>B1 route</p> <p>75% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p> <p>De uitstroom naar werk is minimaal 50%</p>
<p>Klantervaring</p> <p>De klantbeleving is minimaal een 7</p>	<p>Onderwijsroute</p> <p>80% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p> <p>De uitstroom naar werk/ander onderwijs is minimaal 50%</p>
<p>Financiën</p> <p>De Wet Inburgering wordt geïmplementeerd binnen de te ontvangen rijksbijdragen</p>	<p>Z-route</p> <p>80% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p> <p>De uitstroom naar werk is minimaal 65%</p>

6.2 Toelichting op de beleidsdoelstellingen

<p>Na 6 maanden is 75% van de inburgeraars in staat om hun financiën te beheren</p>	<p>Participatie De gemeente krijgt de verantwoordelijkheid om de inburgeraar de eerste 6 maanden financieel te ontzorgen. Met financieel ontzorgen bedoelen we: het beheer van inkomsten wordt geheel of gedeeltelijk uit handen genomen. Dit wordt betaald uit de bijstand. De vaste lasten zoals huur, gas, water, stroom en zorgverzekering worden hierop ingehouden. In deze eerste 6 maanden wordt ingezet op het zelfstandig financieel beheer. Na deze 6 maanden weten inburgeraars wanneer zij een beroep moeten doen op ondersteuning bij financiële zaken zodat problemen voorkomen kunnen worden. Na anderhalf jaar is een inburgeraar financieel zelfredzaam. Iemand is financieel zelfredzaam wanneer hij weloverwogen keuzes maakt zodanig dat zijn financiën in balans zijn zowel op korte als lange termijn.</p>
<p>80% van de inburgeraars participeert lokaal</p>	<p>Lokale verbinding Bij het opstellen van het PIP komt ook 'lokaal landen' uitgebreid aan bod, naast hoe de formele inburgeringsdoelen gehaald gaan worden. Het lokale aanbod is dan ook bekend bij het RIT en er wordt door RIT medewerkers actief gekoppeld. Wanneer er lokale mogelijkheden zijn om te participeren, zal hieraan de voorkeur gegeven worden. Denk hierbij aan lokale taalmaatjes en vrijwilligerswerk en sport in de eigen gemeente.</p>
<p>De klantbeleving is minimaal een 7</p>	<p>Klantervaring De uitvoerders van de inburgeringsvoorzieningen voeren jaarlijks klantbelevingsonderzoeken uit. Deze onderzoeken meten de kwaliteit en effectiviteit van dienstverlening en de klantervaring. Op basis van de uitkomsten van het jaarlijkse onderzoek wordt een doorlopend verbeterprogramma vormgegeven.</p>
<p>De Wet Inburgering wordt geïmplementeerd binnen de te ontvangen rijksbijdragen</p>	<p>Financiën Er zijn niet meer middelen beschikbaar voor de uitvoering dan wij ontvangen vanuit het Rijk. De ambities en beleidsuitgangspunten van de gemeenten worden in evenwicht gebracht met de bijdragen die de gemeenten ontvangen van het Rijk voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering.</p>
<p>Gedurende het eerste jaar komt 80% van de inburgeraars in aanraking met werk</p>	<p>Brede intake/PIP Elk PIP wordt vastgelegd. Bij het opstellen van het PIP wordt een inschatting gemaakt welke stappen noodzakelijk zijn en de duur van de stappen om uitstroom naar werk te realiseren. Het doel is dat 80% in aanraking komt met werk. Dit kan bijvoorbeeld ook een werkervaringsplek zijn of vrijwilligerswerk. Dit kan ook gecombineerd worden met de onderwijsroute.</p>

WESTFRIESLAND

<p>75% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p>	<p>B1 route De wettelijke termijnen zijn door het Rijk bepaald. Elke inburgeraar moet binnen deze tijd het PVT, KNM, MAP en Nederlands op B1 niveau hebben gehaald.</p>
<p>80% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p>	<p>Onderwijsroute De wettelijke termijnen zijn door het Rijk bepaald. Elke inburgeraar moet binnen deze tijd het PVT en een taalschakeltraject gehaald hebben.</p>
<p>90% van de inburgeraars heeft voldaan aan hun inburgeringsplicht binnen de wettelijke termijn</p>	<p>Z-route Bij de Z-route is altijd sprake van meer maatwerk. De wettelijke termijnen zijn door het Rijk bepaald. Elke inburgeraar moet binnen deze tijd het PVT en (op aangepaste inzet) Nederlands op A2 niveau en het KNM en MAP halen.</p>
<p>De uitstroom naar werk is minimaal 65%</p> <p>De uitstroom naar werk/ander onderwijs is minimaal 50%</p>	<p>Uitstroom van de leerroutes Bij de Z-route: tenminste 65% van de inburgeraars is na 3 jaar uitgestroomd naar werk/onderwijs. Bij de Onderwijsroute en B1-route hebben we 50% als doelstelling. Het percentage bij de Z-route ligt hoger in omdat hier altijd sprake is van maatwerk. En bij de Onderwijsroute ook uitgestroomd kan worden naar (ander) onderwijs. Bij de Z-route wordt ingezet op werk, net zoals bij de B1 route.</p> <p>We monitoren de uitstroom via het RIT. Zij houden bij waar een inburgeringsplichtige staat na de wettelijke inburgeringstermijn. We zetten in op een zo hoog mogelijke uitstroom binnen de inburgeringstermijn. Dat wil zeggen dat we sturen op een uitstroom voor de wettelijke periode van 3 jaar behaald is.</p>

7 Financiële kader

De financiering van de inburgering wijzigt ingrijpend met de komst van de nieuwe wet inburgering. Waar in het huidige stelsel de inburgeraar zelf een lening afsluit voor taalscholing, gaan gemeenten binnen de nieuwe wet inburgering de taallessen inkopen. Daarnaast krijgen gemeenten budget om de invoering en uitvoering van de nieuwe taken te bekostigen. Op deze manier kunnen de gemeenten optreden als regisseur van de inburgeringsvoorzieningen.

Over de hoogte van de rijksbijdrage voor de uitvoering van de nieuwe wet inburgering is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) stevig onderhandeld. De VNG heeft er vertrouwen in dat de financiering die nu beschikbaar komt voor gemeenten voldoende randvoorwaarden biedt om een goed inburgeringstelsel in te kunnen richten.

7.1 Inkomsten (rijksmiddelen)

Er zijn een drietal geldstromen waarmee de invoering en uitvoering van de nieuwe taken bekostigd moet worden.

1. Middelen voor de invoering
Met de middelen voor invoering worden eenmalige bijdragen bedoeld om de wetwijziging goed voor te kunnen bereiden. Het gaat dan bijvoorbeeld om de extra kosten die gemeenten moeten maken voor de implementatie van de nieuwe wet en inkoop van leerroutes.
2. Met de middelen voor uitvoering worden structurele bijdragen bedoeld om de inburgeringstaken daadwerkelijk uit te voeren. Het gaat om: brede intake, PIP, monitoren voortgang, ontzorgen, beleidsondersteuning en inkoop (€ 4.200 per asielmigrant, € 2.700 per gezinsmigrant).
3. Middelen voor de inburgeringsvoorzieningen. Dit is een jaarlijkse bijdrage om het inburgeringsaanbod mee te financieren. Het gaat dan om financiering van de maatschappelijke begeleiding, inzet van tolken en de leerroutes (taalonderwijs en de verplichte onderdelen MAP, PVT, KNM). De beschikbare bedragen voor deze inburgeringsvoorzieningen worden in het eerste kwartaal van 2021 bekend gemaakt.

In onderstaande tabel worden de rijksbijdragen voor alle Westfriesse gemeenten vermeld. De bedragen zijn opgebouwd uit de incidentele middelen voor de invoering (2020)⁷ en structurele middelen voor de uitvoering (2021 t/m 2023)⁸.

⁷ De verdeling is gebaseerd op het aantal inwoners.

⁸ De verdeling is gebaseerd op het aantal inwoners en het aantal personen met een niet westerse migratie achtergrond.

Per gemeente zijn de volgende bedragen in de meicirculaire 2020 bekendgemaakt:

Figuur 4: Rijksontvangsten

Gemeente	2020	2021	2022	2023	Totaal
	Invoeringsgelden	Uitvoeringsgelden			
Drechterland	€ 39.013	€ 25.386	€ 56.422	€ 62.071	€ 182.892
Enkhuizen	€ 36.843	€ 25.893	€ 57.549	€ 63.311	€ 183.596
Hoorn	€ 145.335	€ 116.550	€ 259.035	€ 284.970	€ 805.890
Koggenland	€ 45.266	€ 29.455	€ 65.465	€ 72.019	€ 212.205
Medemblik	€ 89.205	€ 59.339	€ 131.882	€ 145.087	€ 425.513
Opmeer	€ 23.449	€ 15.101	€ 33.562	€ 36.922	€ 109.034
Stede Broec	€ 43.212	€ 29.112	€ 64.702	€ 71.180	€ 208.206
Totaal	€ 422.323	€ 300.836	€ 668.617	€ 735.560	€ 2.127.336

Gezien het voorgestelde uitvoeringsscenario, het synthesescenario en daarbij horende regionale inburgeringsteam, wordt voorgesteld om de rijksmiddelen (voor de invoering, uitvoering en inburgeringsvoorzieningen) regionaal te bundelen en in te zetten.

7.1.1 Verantwoording van de inkomsten

Gemeenten hoeven over de invoeringsinkomsten en de uitvoeringsinkomsten geen verantwoording af te leggen. Deze middelen worden zonder bestedingsvoorwaarden verstrekt via het gemeentefonds. Het budget ter financiering van de inburgeringsvoorzieningen wordt aan gemeenten uitgekeerd door middel van een specifieke uitkering. Aan de besteding van dit budget zijn voorwaarden verbonden. Het inburgeringsbudget mag worden besteed aan voorzieningen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht. Het gaat daarbij in ieder geval om de kosten van de invulling van de leerroutes, maatschappelijke begeleiding, het PVT, de MAP en de inzet van tolken.

Ondanks onderhandelingen is een prestatiebekostiging van 10% van het budget van de leerroutes in de wet blijven staan. De komende drie jaar wordt de prestatiebekostiging nog niet ingevoerd. De verwachting is dat dit in 2025 gebeurt, als de landelijke resultaten niet of niet voldoende worden behaald.

7.1.2 Meeneemregeling

In de nieuwe wet is sprake van een meeneemregeling. Gemeenten mogen maximaal 100% van het budget uit het voorgaande jaar meenemen. Dit wordt nog nader uitgewerkt in de lagere wet- en regelgeving. Door deze meeneemregeling zijn eventuele fluctuaties in de taakstelling ook beter op te vangen. Bijvoorbeeld als de taakstelling een stuk hoger wordt dan het voorgaande jaar, dan zijn er voldoende middelen om de verhoging af te vangen. Uiteindelijk worden de ontvangsten voor inburgeringsvoorzieningen achteraf vastgesteld op basis van het werkelijk volume.

7.2 Uitgaven

7.2.1 Invoeringskosten

De regionale projectgroep inburgering bereidt de implementatie van de nieuwe wet inburgering voor. De projectgroep voorziet invoeringskosten bij: het inkooptraject leerroutes (ondersteuning inkoper), kwartiermaker voor en het opzetten van het regionale inburgeringsteam, inrichting van beleid en processen, communicatie, opleiden medewerkers en uitgaven voor ICT. Het Rijk overweegt nog om aanvullende middelen voor ICT uitgaven beschikbaar te stellen.

Door RadarAdvies is bij het opstellen van het synthese-scenario een berekening gemaakt van de invoeringskosten. De hoogte van de invoeringskosten is berekend op € 434.330 met de kosten voor ICT als een PM post. Voor deze PM post is er door het Rijk nog een financiële voorziening in het vooruitzicht gesteld. Vanuit de integratie uitkering is er een bedrag van € 422.323 toegekend voor het dekken van deze kosten. Dit bedrag komt dicht in de buurt van de toegekende middelen.

Figuur 5: Invoeringskosten voor de nieuwe wet

Invoeringskosten				
	Inzet	Periode	Tarief	Invoeringskosten
Inrichting beleid en processen (1,7 fte 1,5 jaar)	2,7	1,5	98.600	€ 399.330
Communicatie				€ 10.000
Opleiding & training				€ 25.000
Inrichting ICT				PM
Totaal invoeringskosten RIT				€ 434.330

7.2.2 Uitvoeringskosten

Er is door RadarAdvies een indicatieve berekening gemaakt voor de uitvoeringskosten van het RIT. In het RIT zouden taken terechtkomen die deels gefinancierd kunnen worden uit de toegekende uitvoeringsmiddelen en deels uit de nog toe te kennen middelen voor inburgeringsvoorzieningen.

Figuur 6: Uitvoeringskosten

Uitvoeringskosten en trajectkosten bij RIT				
	Uren	Personen	Tarief	
<i>Uitvoeringskosten</i>				
Brede intake	11,5	210	65	€ 156.975
Monitoren voortgang PIP	26	210	65	€ 354.900
Lokaal netwerk	400	Nvt	65	€ 26.000
Administratie & onvoorzien (10%)				€ 53.788
<i>Inburgeringsvoorzieningen</i>				
Maatschappelijke begeleiding	80	105	65	€ 546.000
Tolkkosten	7	210	72	105.840
Totaal uitvoeringskosten RIT				€ 1.243.503

De berekende kosten van het RIT betreffen de kosten voor 1 jaarcohort deelnemers van 210 personen over een periode van 3 jaar. De bekendgemaakte bedragen worden jaarlijks beschikbaar gesteld. In een volgend stadium is het raadzaam een businessplan RIT te maken met een nadere en precieze financiële doorrekening waarin ook de eventuele inderdieneffecten door samenbrengen met de uitvoering van de participatiewet in beeld kunnen worden gebracht.

De opdracht is een om uitvoering via een RIT binnen de beschikbare middelen vorm te geven. De uitvoeringskosten zijn voornamelijk personeelskosten die rechtstreeks te koppelen zijn aan de begeleiding van de inburgeraars. Wanneer deze uitvoeringskosten te hoog blijken te zijn, is er altijd nog de mogelijkheid om keuzes te maken in de intensiteit van de begeleiding.

7.3 Risico's

- Het inkoopproces van overige inburgeringsvoorzieningen moet in gang gezet worden voordat de bedragen waarvoor ingekocht kan worden bekendgemaakt zijn aan de gemeenten. Uiterlijk 1 april 2021 krijgen de gemeenten te horen welke bijdrage ze tegemoet kunnen zien.
- De specifieke uitkering beweegt mee met het volume. De hoogte van de bijdrage wordt op basis van een volumeprognose uitgekeerd. De definitieve vaststelling vindt achteraf plaats op basis van werkelijke volumes. De bijstelling wordt verwerkt in budget van volgende jaar (t+1).
- Bij een plotselinge verhoging van de asielinstroom die zo groot is dat niet redelijkerwijs verwacht mag worden dat gemeenten deze voorfinancieren, kan SZW na overleg met de VNG overgaan tot het verlenen van extra voorschotten. Tevens is er als beheersmaatregel voor dit risico de meeneemregeling, waarbij gemeenten 100% van het geld van het voorgaande jaar mogen meenemen.

7.4 Conclusie

Het uitgangspunt is dat de uitvoering plaatsvindt binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen (beleidsuitgangspunt 8). Via de planning & control (cyclus) documenten worden de definitieve middelen bekend gemaakt.

Door de middelen regionaal te bundelen en in te zetten kan er uitvoering worden gegeven aan het synthesescenario en daarbij horende regionale inburgeringsteam. De geschatte invoeringskosten (434.330) kunnen grotendeels worden gedekt binnen de middelen voor de invoering (422.323). De geschatte kosten van het Regionaal Inburgeringsteam kunnen gedekt worden uit een combinatie van de middelen voor de uitvoering (1.705.013 euro) en middelen voor de inburgeringsvoorzieningen (nader te bepalen). Wanneer de uitvoeringskosten te hoog uitvallen, kunnen er keuzes worden gemaakt over de intensiteit van de begeleiding. Uiteindelijk gaan de gemeenten op basis van een dienstverleningsovereenkomst met WerkSaam Westfriesland de uitvoering van de uitvoeringstaken inkopen.

Een onderdeel van de bestuurlijke afspraken die het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de VNG met elkaar hebben gemaakt, is dat er drie jaar na inwerkingtreding van de wet een evaluatie naar de betaalbaarheid van het stelsel plaatsvindt.

8 Monitoring/rapportages en beleidsevaluatie.

Monitoring en evaluatie zijn belangrijke randvoorwaarden om de nieuwe Wet inburgering goed uit te voeren en waar nodig bij te sturen. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de Westfriesse gemeenten dit vormgeven.

8.1 Monitoring

De Westfriesse gemeenten zullen op 3 niveaus monitoren:

1. Op voortgang inburgering van inburgeraars
2. Op samenwerking regionaal/lokaal
3. Op integraliteit trajecten taal/werk & participatie

In de specifieke opdracht aan WerkSaam wordt aangegeven welke informatie terug moet komen in rapportages. De rapportages bevatten in ieder geval informatie over de beleidsdoelstellingen en de financiën. Deze rapportages maken onderdeel uit van de reguliere kwartaalrapportages van WerkSaam, zodat de verbinding met participatie goed wordt gelegd en er sprake is van een integrale rapportage. Deze rapportages bevatten ook specificaties per gemeente.

Ook aan de andere samenwerkings- en contractpartners, zoals taalscholen en vrijwilligersorganisaties zullen voortgangsrapportages indienen.

De rapportages over de monitoring worden ter informatie aan de colleges aangeboden. De reguliere P&C documenten van WerkSaam Westfriesland worden daarnaast aan de gemeenteraden worden aangeboden.

8.2 Evaluatie

Het bewaken van de voortgang door het uitvoeren van een evaluatie van het inburgeringsbeleid is nodig om na te gaan of de ambitie en de beleidsdoelstellingen zijn behaald. Aangezien het nieuwe stelsel 1 juli 2021 inwerking treedt voor inburgeraars die na 1 juli 2021 in Nederland een geldige verblijfsdocument hebben ontvangen, is de verwachting dat de instroom in het vierde kwartaal van 2021 op gang gaat komen. De inburgeraars dienen binnen 3 jaar aan hun inburgeringsplicht te hebben voldaan. Om deze reden is een volwaardige evaluatie pas in het jaar 2025 mogelijk.

Om wel regie te houden wordt na het eerste jaar een jaarlijkse voortgangsrapportage over de bevindingen van de uitvoering van de taken opgesteld. Deze voortgangsrapportage zal gericht zijn op integraliteit, dualiteit en de klantervaring. Op basis van de voortgangsrapportage wordt gewerkt aan verbeteringen. Indien nodig kan er tussentijds worden bijgestuurd. Hiermee is er in Westfriesland sprake van een lerend stelsel waarbij de gemeenten de regie behouden. De voortgangsrapportages worden zowel aan de colleges als de gemeenteraden aangeboden.

In het jaar 2025 zal er een volwaardige evaluatie worden gehouden. Vragen die tijdens de evaluatie centraal staan:

- Hoe verloopt de inburgering?
- Hoe ervaren de inburgeraars het inburgeringsstelsel?
- Past de huidige aanpak bij de doelgroepen en de financiële kaders?
- Zijn de beleidsdoelstellingen bereikt?

De evaluatie worden zowel aan de colleges als aan de gemeenteraden worden aangeboden. Aansluitend wordt er op basis van de evaluatie een nieuw beleidskader opgesteld.

9 Bijlagen

9.1 Bijlage 1, Overzicht lokale aanbod naast het regionaal inburgeringsteam (RIT).

In deze bijlage vindt u een overzicht per gemeente van het huidige lokale aanbod⁹, waarvan wij nu inschatten dat inburgeringsplichtigen naast het aanbod van het regionale inburgeringsteam gebruik van kunnen gaan maken. Het opgenomen aanbod is niet in alle gevallen compleet, het is vooral bedoeld om een beeld te geven. In de dienstverleningsovereenkomst tussen het RIT en de gemeente worden de samenwerkingsafspraken vastgelegd voor een goede borging van het gebruik van het lokale aanbod. De financiering van het lokale aanbod valt buiten de middelen van de nieuwe wet inburgering.

Hoorn	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Inkomensondersteunende voorzieningen zoals bijzondere bijstand (zwemles, computerregeling), studietoelage en de sport- en cultuurstrippen.	Project Nieuw in Nederland (digitale vaardigheden, kennismaking met bibliotheek)	Stichting Netwerk - fietsles voor vrouwen - Voetbal voor jonge vergunninghouders - samenzijn jonge Eritrese moeders Vrijwilligerspunt: - Nieuwe Nederlanders
Zorg en ondersteuning	-Wmo -Jeugdhulp - Schuldhulpverlening: hulp bij rondkomen en/of hulp bij schulden -Cliëntondersteuning		Stichting Netwerk – wijkinformatiepunten i.v.m. overdracht vanuit de maatschappelijke begeleiding -Vluchtelingenwerk: Juridisch spreekuur Leekerweide - Formulierenbrigade (i.s.m. bibliotheek Hoorn en BuroFlo)
Taal	Nieuwkomersklas voor basisschoolleerlingen	Taalcafé, taalvrijwilligers, NL plein	Stichting Netwerk: Taalmaatjes/ vrijwilligers
Financieel	-Inkomensonder-steunende voorziening-en, zoals bijzondere bijstand (diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten), Kwijtschelding gemeentelijke belastingen -Collectieve Ziektekostenverzekering gemeente.		Stichting Netwerk: -Project Stand by (budgetbegeleiding door planmaatjes, ondersteuning door buurtmaatjes) Mee & De Wering: - schuldhulpmaatjes

⁹ Dit is een momentopname, het gaat om een dynamisch aanbod, die in de loop van de tijd kan veranderen.

WESTFRIESLAND

Stede Broec	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Bijzondere bijstand voor sport, cultuur en laptop.	-Klik en Tik -Project Tel mee met taal (uitvoering in 2021): voor laagtaalvaardige ouders	-Stichting Welzijn Stede Broec (i.s.m. gemeente): multicultureel tafelen
Zorg en ondersteuning	-WMO -Jeugdhulp -Schuldhelpverlening -Onafhankelijke cliënt ondersteuning		-Vluchtelingenwerk: juridisch spreekuur -MEE & de Wering: integrale vroeghulp Stichting Welzijn Stede Broec: -maatschappelijk werk -hulp bij invullen formulieren en uitleg brieven -maatjesproject -financieel café
Taal	-Nieuwkomersklas voor basisschoolleerlingen	-Taalmaatjes - Preventieve programma's op het gebied van taalbevordering voor kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs -Taalgroep (i.s.m. Stadsplein)	-Stichting Welzijn Stede Broec (i.s.m. gemeente): Nederlandse conversatiewerkshops
Financieel	-Bijzondere bijstand, voor diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten. - Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		

Enkhuizen	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Bijzondere bijstand voor sport, cultuur en laptop.	-Klik en Tik -Project Tel mee met taal (afgerond): voor laagtaalvaardige ouders.	Welzijnswerk Welwonen: -aanbod van participatieactiviteiten zoals sport, spel, koken, tienerhonk etc.
Zorg en ondersteuning	-WMO -Jeugdhulp -Schuldhelpverlening -Stadsteam Enkhuizen (alleen op verwijzing van professional)		Vluchtelingenwerk: juridisch spreekuur Welzijnswerk Welwonen:

WESTFRIESLAND

	-Onafhankelijke cliënt ondersteuning		-vraagverleggenheids-overbrugging -huisbezoeken -woonschool MEE & de Wering: -maatschappelijk werk -sociaal raadslieden -budgetbuddy's -integrale vroeghulp
Taal	Nieuwkomersklas voor basisschoolleerlingen	-Taalmaatjes - Preventieve programma's op het gebied van taalbevordering voor kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs -Taalvrijwilligers in taalcafé IJsselzand	Welzijnswerk Welwonen: -taalcafé (in afstemming met bibliotheek) -taalcursus
Financieel	-Bijzondere bijstand, voor diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten. - Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		

Drechterland	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Plan van aanpak (uit Collegeuitvoeringsprogramma): bevorderen van participatie van statushouders Bijzondere bijstand voor sport, cultuur, zwemles en laptop.	-Klik en Tik -Project Zoek Werk (i.s.m. gemeente): bijbrengen van digitale basisvaardigheden -Project Tel mee met taal (afgerond): voor laagtaalvaardige ouders.	Stichting Drechterland Mondiaal: sociale activiteiten zoals koken en koffie drinken 't Streekpunt: sociale activiteiten.
Zorg en ondersteuning	-WMO -Jeugdhulp -Schuldhelpverlening -Team Inzet (alleen op verwijzing van professional) -Onafhankelijke cliënt ondersteuning		Vluchtelingenwerk: Juridisch spreekuur MEE & de Wering: -Budgetbuddy's -Tiener- / jongerenwerk -Wonenplus Algemeen Maatschappelijk Werk:

WESTFRIESLAND

			-maatschappelijke ondersteuning Formulierenbrigade: hulp bij het invullen van formulieren en het duiden van brieven.
Taal		- Preventieve programma's op het gebied van taalbevordering voor kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs -Conversatiegroepen -Taalcafé	Stichting Drechterland Mondiaal: Taalmaatjes
Financieel	-Bijzondere bijstand, voor diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten. - Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		

Koggenland	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	-Zwemles -Verrichten van vrijwilligerswerk via Zorgteam Koggenland -Kinderkoggenfonds - Koggenfonds - Bijzondere bijstand voor sport en cultuur - Muzieklesbijdrage	-Digifit - Ouderbetrokkenheid bij school (is nog in ontwikkeling)	-Stichting Netwerk: Fietsles -Het Vrijwilligerspunt: Project nieuwe Nederlanders
Zorg en ondersteuning	-Onafhankelijke cliëntondersteuning - Wmo -Jeugdhulp - Maatschappelijk werk - Opvoedondersteuning - Jongerenwerk -Inzet van een vrijwilliger voor bijvoorbeeld tuinonderhoud, administratie, etc. -Nazorg na afloop maatschappelijke begeleiding door Zorgteam Koggenland - Schuldhulpverlening		-Vluchtelingenwerk: Juridisch spreekuur -Stichting Hulpverlening Vanuit Westfriese Kerken: diverse vormen van ondersteuning.

WESTFRIESLAND

Taal	-Nieuwkomersklas voor basisschoolleerlingen - Inzet taalvrijwilliger	-Voorleesproject	
Financieel	-Bijzondere bijstand, voor diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten. - Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		-Stichting Schuldhulp door kerken in West-Friesland: schuldhulpmaatje

Opmeer	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Bijzondere bijstand voor zwemles, participatie (vrije tijd), sport- en cultuur, laptops, schoolkosten, huiswerkbegeleiding/bijles	-ouderbetrokkenheid bij school (is nog in ontwikkeling) -digifit (is algemeen)	-Stichting Jeugd en Jongeren Opmeer: Zomeracademie -fietslessen (bij voldoende aanmeldingen en budget) - Muzieklesbijdrage
Zorg en ondersteuning	-Wmo -Jeugdhulp - Maatschappelijk werk - Opvoedondersteuning - Schuldhulpverlening -Onafhankelijke cliënt ondersteuning -Formulierenbrigade		-Vluchtelingenwerk: juridisch spreekuur -Inzet van een vrijwilliger voor bijvoorbeeld kleine klusje in en rondom het huis, vervoer, etc. MEE & de Wering: -budgetbuddy's
Taal	-Nieuwkomersklas voor basisschoolleerlingen	-Taalstages voor nieuwe Nederlanders	-taalmaatjes/café (vrijwilligerspunt/wijkst eunpunt de Lindenhof)
Financieel	-Bijzondere bijstand, voor diverse bijzondere noodzakelijke kosten, zoals inrichtingskosten. - Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		-Westfriese kerken: schuldhulpmaatje

Medemblik	Gemeente	Bibliotheek	Welzijnsorganisatie(s)
Participatie	Bijzondere bijstand voor zwemles, participatie (vrije tijd), sport- en cultuur, laptops, schoolkosten, huiswerkbegeleiding/bijles	Computercursussen	-Formulierenbrigade (in het gemeentehuis in Wognum en in Medemblik) Het Vrijwilligerspunt: - Nieuwe Nederlanders

WESTFRIESLAND

Zorg en ondersteuning	<ul style="list-style-type: none">-Wmo-Jeugdhulp- Maatschappelijk werk- Schuldhulpverlening-Onafhankelijke cliëntondersteuning		-Vluchtelingenwerk: juridisch spreekuur
Taal	<ul style="list-style-type: none">-2-4-jarigen krijgen extra aanbod op de voorschoolse voorziening voor taal-Nieuwkomersklas (zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs in Medemblik)	<ul style="list-style-type: none">- Hulp bij Taal (bieb Medemblik en Wervershoof)	Taalhuis: <ul style="list-style-type: none">-taalmaatje-Samen Voorlezen (Opperdoes)- Taalcafé (in de Schoof)
Financieel	<ul style="list-style-type: none">-Bijzondere bijstand, voor diverse noodzakelijke kosten- Inloopsprekuren bij het Grootslag door consulentenbijzondere bijstand- Collectieve Ziektekostenverzekering gemeenten		<ul style="list-style-type: none">-Schuldhulpmaatje Westfriesland-Budget buddy's vanuit MEE en de Wering

9.2 **Bijlage 2, Haalbaarheidsonderzoek**

9.3 **Bijlage 3, Synthesescenario**